

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА PREDMET: СРПСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ТРЕЋИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 5

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 180

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ програма:

Настава српског језика подразумјева:

- Развијање могућности ученика да самостално користи матерњијезик (писмено и усмено);
- Оспособљавање да доживи прочитано;
- формирање и развијање књижевног сензибилитета код ученика као и развијање способности вредновања књижевних дјела.

Посебни циљеви програма:

- савладавање технике читања наглас и у себи, с разумијевањем прочитаног;
- повећање брзине и квалитета читања;
- проширивање знања о ријечи и реченици;
- постепено богаћење рјечника;
- оспособљавање за усмено и писмено препричавање, причање и описивање;
- усвајање књижевних појмова према захтјевима програма;
- упознавање са дјелима из школске лектире.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА:

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Језик	40
2. Књижевност	65
3. Читање	18
4. Лектира	8
5. Култура изражавања	45
6. Радио драма	4

Оперативни циљеви/ Исходи	Садржаји програма / Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Језик (40)		
Ученик треба да: <ul style="list-style-type: none">• уочава и разликује изјавну,упитну и узвичну реченицу;• претвара потврдан облик у одричан и обрнуто;	Граматика <ul style="list-style-type: none">• Реченица - изјавна,упитна и узвична; потврдна и одрична реченица.• Препознавање и уочавање радње у реченици и њеног вршиоца.	Ликовна култура (цртање и лијепљење, тактилноста). Музичка култура (музичке игре).

<ul style="list-style-type: none"> • уочава радњу и вршиоца радње; • уочава и разликује ријечи којима се именују бића и предмети; • препознаје именице; • именује ријечи које означавају радњу; • препознаје особине бића и предмета; • разликује самогласнике и сугласнике. 	<ul style="list-style-type: none"> • Појмови: предмет и биће. • Ријечи које значе предмете и бића-именице. • Ријечи које означавају радњу – глаголи. • Ријечи за именовање особине различитих предмета. • Самогласници и сугласници. 	
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правилно изговара реченице по значењу и облику; • правилно изговара самогласнике и сугласнике; • правилно наглашава ријечи у реченици. 	<p>Ортоепија</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изговор изјавне, упитне и узвичне реченице; потврдног и одричног облика; Тон и јачина у изговору реченице. • Истицање ријечи у реченици. 	<p>Музичка култура (музичке игре, дјечије стваралаштво).</p>
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правилно пише имена људи, животиња, географских појмова, празника и наслова; • правилно употријеби интерпункцијске знаке; • правилно пише ријечце не, ли; • познаје правописна правила утврђена програмом; • уочава и исправља грешке. 	<p>Правопис</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писање великог слова: имена људи, животиња, градова, села, потока, ријека, језера, планина, празника, наслова. • Упитник и узвичник. • Писање ријечце не уз глаголе и ријечце ли у упитним реченицама. • Провјеравање усвојености правописа: по двије вјежбе у сваком полугодишту и исправак вјежби. 	<p>Природа и друштво (упознавање школе, породице, изглед мјеста и околине).</p>
<p>Тема 2: Књижевност (65)</p>		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разумије прочитани књижевни текст; • уочава и разумије ток радње, редосљед догађаја, мјесто и вријеме радње; • разликује главно од споредног; • препозна и упореди позитивне и негативне поступке ликова; • уочава и издваја уже цјелине (одјелке) и даје им наслов; • наведе основне одлике басне; • уочава пјесничке 	<ul style="list-style-type: none"> • Алекса Микић: Храбри дјечак; • Стеван Раичковић: Кад почне киша да пада; • Љубивоје Ршумовић: Једног дана; • Душко Радовић: Прича о незахвалном мишу; • Десанка Максимовић: Сликарка зима; • Мирослав Антић: Кад сам био велики; • Драган Кулићан: Априлске шале; • Коњ и магарац, басна; • Старо лијино другарство, народна приповијетка; • Три лептира, бајка; • Лав Н. Толстој: Врабац и 	<p>Ликовна култура (одређени предмет као подстицај за рад, цртање и лијепљење, тактилноста и обликовање).</p> <p>Музичка култура (слушање музике, пјевање, музичке игре, дјечије стваралаштво).</p> <p>Природа и друштво (упознавање школе, породице, изглед мјеста и околине, биљке и животиње околине).</p>

<p>слике, препознаје осјећања и основну поруку;</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује појмове: прича, проза, бајка, дијалог, пјесма, стих, строфа; • препознаје поруку и поуку; • разумије појам позорница, глумац. 	<p>ласта;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мира Алечковић: Песма за мамине очи; • Лисица и гавран, басна; • Станко Ракита: Сретно вам прољеће; • Драган Лукић: Мамино срце; • Брана Црнчевић: Кад би мене питали; • Исмет Бекрић: Домовина није ријеч из споменара; • Шукрија Панцо: Прољећни дан; • Весна Парун: Џингиокан и МикиТраси (Зец мудријан); • Владимир Назор: Ђаче. 	
Тема 3: Читање (18)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • повећа брзину читања, • побољша течност читања; • чита природним гласом и нормалним темпом у складу са индивидуалним могућностима; • правилно чита проклитику и енклитику у изговорним цјелинама; • чита текст уз примјену правилне интонације; • чита и казује текст по улогама; • проналази одговоре на наставникова питања; • се припреми за препричавање; • разговор, изражајно читање и рецитије напамет краћи прозни и поетски текст. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вјежбе за повећавање брзине и течности читања; • Читање наглас и у себи. • Читање природним гласом и нормалним темпом. • Правилно читање проклитика и енклитика у изговорним цјелинама. • Вјежбе на текстовима с обиљеженим изговорним цјелинама. • Обиљежавање изговорних цјелина и читање. • Читање дијалога и читање по улогама. • Интонација реченице у дијалогу. • Читање са задацима. 	
Тема 4: Лектира (8)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развија читалачке навике; • запажа и обиљежи основне податке о писцу и делу; • исказује своје утиске о прочитаном дјелу (усмено и писмено). 	<ul style="list-style-type: none"> • Бранко Ћопић: Доживљаји мачка Гоше; • Десанка Максимовић: Избор из поезије и прозе за децу; • Луис Керол: Алиса у земљи чуда; • Љубивоје Ршумовић: Избор из поезије за децу. 	<p>Ликовна култура (лијеplење, цртање, обликовање). Музичка култура (дјечије стваралаштво).</p>
Тема 5: Култура изражавања (45)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • запажа и описује предмете и бића, препознаје и 	<ul style="list-style-type: none"> • Препричавање с проширивањем приче, с промјеном граматичког лица. • Причање на основу датог 	<p>Музичка култура (слушање музике). Природа и друштво (изглед мјеста и</p>

примјењује облике изражавања; • покаже способности споразумијевања и усменог и писменог препричавања и причања.	почетка, датог краја. • Причање zamiшљеног догађаја.	околине, упознавање породице, биљке и животиње околине).
Тема 6: Радио драма (4)		
Ученик треба да: • препозна природу садржаја и ток радње, главне и споредне ликове; • преприча и илуструје садржаје из филма (ток радње, главне и споредне ликове).	• Слушање радио драме (праћење тока радње и садржаја као и уочавање главних и споредних ликова).	Ликовна култура (лијепљење, цртање, обликовање). Музичка култура (дјечије стваралаштво).

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

- све садржаје прилагодити тактилној и аудитивниј перцепцији;
- наставник би требало да нарочиту пажњу обрати на извођење вјежби које побољшавају квалитет читања. Неопходно је тактилно увјежбавање бржег и течнијег препознавања слова са уочавањем разлика између „огледалских“ и сличних слова као и увјежбавање перцепције групе слова косе пројекције, те слова са тежом артикулацијом. Потребно је радити и на побољшању оријентације на књизи, страници и реду слова као и на тачности прочитаних слова и ријечи у реченици;
- уколико ученик, због слабијег читања, не може успјешно пратити наставу књижевности или прочитати лектуру, то је најбоље надокнадити звучним књигама; ученик ће тада задовољити задане стандарде знања;
- употребом наставних листова и разног дидактичког материјала могуће је ангажовати ученика да самостално ради и рјешава проблеме.